

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **D. M.**
státní příslušnost: X
t. č. pobyt: X
doručovací adresa X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 6. 2024, č. j. OAM-800/ZA-ZA11-ZA01-2024,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Předmětem sporu je zákonnost rozhodnutí, kterým žalovaný zastavil řízení o opakované žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Soud se musel vypořádat s otázkou, zda skutečnosti, které žalobce nově uvedl – schválení kontroverzního gruzínského zákona o tzv. zahraničním vlivu –, neměly žalovaného vést k opětovnému věcnému posouzení jeho žádosti.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. První žádost o mezinárodní ochranu žalobce podal v březnu roku 2023. Jako důvod uvedl válku na Ukrajině, odkud utekl do Česka. Žil na Ukrajině od svých šesti let spolu s matkou a bratrem. Ke Gruzii, odkud pochází, neměl žádný vztah. V Česku měl ukrajinskou přítelkyni, která tu pobývala na základě víza strpění. Popřel, že by mu v Gruzii hrozilo nebezpečí. Nikoho tam ale neměl a neměl by ani kde bydlet.
3. Žalovaný žalobci neudělil mezinárodní ochranu. Žalobce poté neuspěl ani se žalobou, kterou zdejší soud zamítl rozsudkem ze dne 31. 7. 2023, č. j. 41 Az 22/2023-20.
4. Dne 18. 6. 2024 žalobce podal opakovanou žádost o mezinárodní ochranu. Uvedl, že je gruzínské státní příslušnosti i národnosti. Kromě ruštiny a gruzínštiny hovoří i ukrajinsky. Vyznává víru Svědků Jehovových. Politické přesvědčení nemá. Je svobodný, ale bude se ženit se svou ukrajinskou přítelkyní. Má nezletilého syna, který žije na Ukrajině s matkou (předchozí přítelkyní žalobce). V Gruzii žalobce nebyl od roku 2005. Ani se tam nevracel, protože pobýval na Ukrajině, odkud vycestoval v březnu 2024. Neměl žádné vízum či povolení k pobytu. Stejně tak nepobýval v jiných členských zemích Evropské unie. Je zdravý. Nebyl nikdy odsouzen ani trestně stíhán. Chce zůstat v Česku, protože v Gruzii nic nemá. Celý život žil na Ukrajině, kde je aktuálně válka, ale občas tam jezdí kvůli svému synovi. Závěrem potvrdil, že stejné důvody uváděl i během své první žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
5. Žalobce dostal před vydáním rozhodnutí žalovaného možnost se seznámit s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady či vznést námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. Žalobce této možnosti nevyužil. Nenavrl žádné další podklady pro rozhodnutí, ani nechtěl uvést žádné další skutečnosti nebo nové informace, které by měl žalovaný vzít v úvahu.
6. Žalovaný rozhodnutím ze dne 24. 6. 2024, č. j. OAM-800/ZA-ZA11-ZA01-2024 („rozhodnutí žalovaného“), shledal opakovanou žádost žalobce nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a řízení podle § 25 písm. i) zastavil. Neshledal důvody pro nové posouzení žádosti. Žalobce uvedl totožné důvody podání žádosti o mezinárodní ochranu, jaké uváděl v předchozím řízení. Konkrétně neexistenci jakéhokoliv zázemí v Gruzii. Žalovaný na základě shromážděných podkladů také shledal, že v Gruzii nedošlo od meritorního posouzení předchozí žádosti (březen 2023), případně od rozsudku Krajského soudu v Brně, k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost, která by svědčila o tom, že by žalobce mohl čelit pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že by mu hrozila vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Česko naopak považuje Gruzii za tzv. bezpečnou zemi původu. Podle shromážděných podkladů se Gruzínci po dlouhodobém návratu do vlasti nepotýkají s diskriminačním chováním nebo komplikacemi při návratu do Gruzie.

III. Žaloba a vyjádření žalovaného

7. **Žalobce** namítá, že novou skutečností je schválení kontroverzního gruzínského zákona o tzv. zahraničním vlivu. Kvůli tomuto zákonu dokonce Evropská unie zrušila pozici Gruzie jako přístupového unijního státu. Tento zákon se označuje jako tzv. „ruský zákon“. Kopíruje znění obdobného zákona, jaký se objevil v Rusku. Proti novým pravidlům se v Gruzii masivně protestuje. Žalobce se obává návratu do země, která se odklonila z

demokratické trajektorie směrem k ruskému autoritářství. A to zvláště s přihlédnutím k tomu, že jeho družka je ukrajinského původu a on sám léta na Ukrajině pobýval. Po jeho návratu by na něj gruzínský stát pohlížel jako na zrádce a perzekvoval by ho. Současný vývoj situace podklady ve spise vůbec nereflektují. Žalovaný tak nemohl posoudit situaci žalobce *ex nunc*, jak nařizuje zákon.

8. **Žalovaný** jen zopakoval obsah svého rozhodnutí a odkázal na obecnou judikaturu k opakovaným žádostem. K námitce o přijetí zákona o tzv. zahraničním vlivu se nevyjádřil.

IV. Hodnocení věci soudem

9. Žaloba *není důvodná*.
10. Podmínky přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu stanovuje § 11a odst. 1 zákona o azylu. Při hodnocení, zda je opakovaná žádost přípustná, musí žalovaný posoudit, zda (a) cizinec uvedl (nebo se objevily) nové skutečnosti nebo zjištění, které (b) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a (c) svědčí o tom, že by cizinec mohl čelit pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu.
11. Podle § 10a odst. 2 zákona o azylu pak platí, že se v případě nepřípustnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.
12. Unijní základ tohoto ustanovení představuje čl. 40 procedurální směrnice, který upravuje tzv. *následné žádosti*. V odst. 2 umožňuje členským státům nejprve provést předběžné posouzení, zda se objevily nebo zda žadatel předložil nové skutečnosti nebo zjištění týkající se posouzení, zda lze žadatele uznat za osobu požívající mezinárodní ochrany podle kvalifikační směrnice. Musí se jednat o nové skutečnosti nebo zjištění, které *významně zvyšují pravděpodobnost uznání žadatele za osobu požívající mezinárodní ochrany* (odst. 3). Zároveň podle odst. 4 tohoto ustanovení mohou členské státy rozhodnout o dalším posuzování žádosti, pouze pokud dotýčný žadatel *nemohl v předchozím řízení bez vlastního zavinění uvést skutečnosti uvedené v odstavcích 2 a 3 tohoto článku*, zejména při využití svého práva na účinný opravný prostředek podle článku 46.
13. Z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí obsahovat odůvodnění o tom, že „1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, bod 19).
14. V tomto případě ovšem skutečně nevystaly takové nové skutečnosti, které měly žalovaného vést k opětovnému meritornímu posouzení opakované žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. V prvé řadě je třeba říci, že gruzínský parlament přehlasoval veto prezidenta a přijal

zákon, jenž nyní žalobce zmiňuje, již na konci května letošního roku (<https://bit.ly/3MbsJzp>; k práci se skutečnostmi, které je možné bez větších obtíží a odborných znalostí zjistit z médií, a které se nedokazují, viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 3764/12 ze dne 13. 5. 2014, bod 27; srov. také Kühn, Z., Kocourek, T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 425). Žalobce se přitom o onom kontroverzním zákoně vůbec nezmínil ve své opakované žádosti. Neučinil taky ani při vyjádření se k podkladům rozhodnutí žalovaného. Ale až v žalobě. To dává kontext této námitce, resp. její vážnosti a opodstatněnosti.

15. Přijetí gruzínského zákona o zahraničním by sice hypoteticky mohlo být novou skutečností, kterou bez své viny žalobce nemohl uvést v předcházejícím řízení [§ 11a odst. 1 písm. a) zákona o azylu]. Ze žalobních tvrzení žalobce však neplyne, že by tato skutečnost svědčila o jeho možném pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo vážné újmě podle § 14a zákona o azylu [§ 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu].
16. Podle přijatého zákona se zpravodajská média a nevládní organizace musejí registrovat jako „organizace nesoucí zájmy cizí moci“, pokud získávají více než 20 procent svého rozpočtu ze zahraničí (<https://bit.ly/3MbsJzp>). Evropský soud pro lidská práva podobný ruský zákon před dvěma lety označil za rozporný s čl. 11 Evropské úmluvy o lidských právech (viz rozsudek ze dne 14. 6. 2022 ve věci *Ecodefence a ostatní proti Rusku*, č. 9988/13 a 60 dalších). Podobně Soudní dvůr shledal podobný maďarský zákon za neslučitelný s uniijním právem (rozsudek velkého senátu ze dne 18. 6. 2020, C-78/18, *Komise proti Maďarsku*).
17. Žalobce však v žalobě nepředkládá dostatečnou argumentaci o tom, že by přijetí zákona mělo právě v jeho případě znamenat, že bude *přímo on* opravdu čelit pronásledování nebo vážné újmě. Jeho námitky se dají označit spíše jako projev politického nesouhlasu s daným zákonem a politickým směřováním země. Odnikud však neplyne (i vzhledem k relativně nedávnému přijetí onoho zákona), že by konkrétně žalobce – který navíc v řízení před žalovaným zmínil, že nemá žádné politické přesvědčení – měl po návratu do Gruzie čelit *závažnému porušení lidských práv* či *opatřením působící psychický nátlak* nebo *jiným obdobným jednání*, resp. jednáním, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování. Tak totiž zní definice pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, o němž by nové skutečnosti měly svědčit. Nic takového v potřebné míře konkrétnosti žalobce ale netvrdí. O tom, že by na něj gruzínský stát pohlížel jako na zrádce a perzekuoval by ho, jen spekuluje.
18. To platí hypoteticky i pro formy vážné újmy v § 14a (trest smrti, poprava, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání či vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu). Soud vážnou újmu zmiňuje spíše jen pro úplnost z hlediska § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, protože žalobce o ní výslovně v žalobě nehovoří.
19. Soud proto shrnuje, že námitky žalobce nejsou důvodné. Jeho tvrzení nesplňují požadavky § 11a odst. 1 zákona o azylu. Žalovaný naopak dostatečně vyhověl požadavkům, které judikatura klade na odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce totiž opravdu oproti své předchozí žádosti netvrdí nic nového, co by mělo relevanci z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany. Lze proto konstatovat, že nesplnil podmínky pro opětovné meritorní posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný postupoval správně, pokud jeho opakovanou žádost posoudil jako nepřipustnou a řízení o ní zastavil.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

20. Soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl.
21. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Proto mu soud nepřiznal právo na jejich náhradu.
22. Pro úplnost soud dodává, že nerozhodoval o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku jeho žalobě. Bezodkladně rozhodl ve věci samé.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Pokud kasační stížnost proti tomuto rozsudku nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji odmítne pro nepřijatelnost.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát.

Brno 22. srpna 2024

Martin Kopa, v. r.
samosoudce